

نایدز و سۆالکەری سلیمانی. ئەرکی حکومەتی کوردستان ... ستار عەبدول... سويسرا

siepann@swissonline.ch

بە گوێرەي ئەو هەوالەي کە لە هاوولاتی ژمارە ٢٣٠ بۆلاوکراوتەو. وای بۆ دەچم کە کە هەردوو هەوالەکە سەرچاوەیەکی راستی هەیە. یەکەم هەبوونی دیاردەي نایدز و دووهم گرتنی سۆالکەرەکان. هەردوو بابەتەکە سەرنجی من و لەوانەییە کەسانی تریشی راکیشابیی. دیاردەکان و کاردانەوی حکومەتی هەریم بەرانبەریان پەییوەندی راستەوخۆیان هەیە بە مروف و مافەکانی مروف. بۆیە وای بۆ دەچم کە دەبیت لە دیدیکی شارستانیانهو دور لە تووندوو تیزی و پیشلکردنی مافەکانی مروف. حکومەتی کوردستان مامەلەي لەگەڵ بکات.

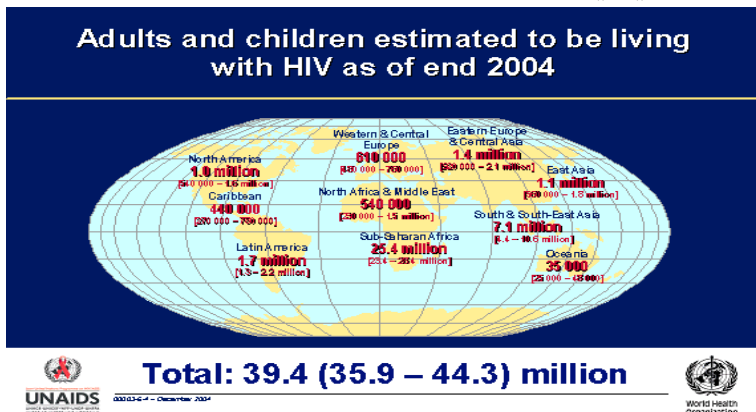
سەبارەت بە هەردوو دیاردەکە. دیارە تەنها کوردستان نیە کە تیایا بیت. لە زۆربەي وولاتی تر هەن و وه لە وولاتە پیشکەوتووکان و دیموکراتیش دا هەن. بۆیە پیم وایە نکۆلی کردن لە نەبوونی نەخۆشی نایدزو گرتنی سۆالکەر بە

بەهانەي لەشفرۆشی و بۆلاوکردنەوی نەخۆشی کوشندە کاریکی ناشارستانیەو کاردانەوی خراپی دەبیت لە سەر کۆمەلگەکەمان.

هەر وهک چۆن دە مانەوی لە بوارەکانی تری ژیان لە ئاستی خە لک بژین. ئاواش دەبیت لە بەردەم ئەم دیاردەي نایدز و سۆالکردنە هەلس و کەوتیکی شارستانیانه بکەین. وه بزانی وولاتی پیگەیشتوو چۆن مامەلە لەگەڵ ئەم دیاردانە دەکەن. من کە لە وولاتیکی وهک سويسرا دەژیم. ئەوانەي تریش کە لیڕە دەژین و بیان لە وولاتیکی تری ئەوروپا. هە ردوو دیاردەکە بە پێژەییەکی بەرچا و هەن و خەلکی زۆریش تووشی بوون وه بە ئاشکراش ستاتیسک و پێژەي تووشبووانی نایدز لە میدیا کان بۆلا دەکەنەوه. بەلام لە هەمان کاتدا بۆ نەهیشتن و بەرگری کاری خویان دەکەن و بی ئەوهی پیشیلی مافی ئەو کەسانە بکەن کە تووشی بوون.

هەر وولاتیکی کە نکۆلی لە هەبوونی ئەم نەخۆشی یە بکات ئەوه لە بەر هەر هۆکاریک بیت. زەرەر بە خەلکی وولاتەکەي دەگەییەنیت.

ئەم نەخشەي سەر وه پیمان دەلی کە پێژەي تووشبووانی جیهان لە سالی ٢٠٠٤ دا ٤.٣٩ ملیۆنە. لیڕە بە کورتی دەموئی باس لە شیوهی بەرەنگاربوونەوهی ئەم نەخۆشیە بکەم.

ئەم نەخۆشی یە بە ھۆکارە جیاوازه کان تووشی مرۆف دەبیت. وه تووشیوان دوو حالەتی جیاوازیان ھەییە تووشیوانی فایرۆسی HIV که ئەمە جیاوازه له گەل ئایدز تەنھا ئەمانە ھەلگری ئەم فایرۆسەن. ئەگەر چارەسەر و دەرمان وەر بگرن. ئەو تووشی ئایدز نایەن. تەنھا دەبنە ھۆی گواستەنەوێ ئەم فایرۆسە. وه تووشیوانی ئایدز. که ئەم خەلکانە بەرگری لەشیان نامینیت. ئەگەر چارەسەر وەر نەگرن بە سادەترین نەخۆشی رەنگە بمرن.

لێرەدا مەبەستم پوونکردنەوێ شێوێ نەخۆشی یەکە و گەشەیی فایرۆسی نەخۆشی نیە. بەلکو دەمەوێ ئەو پوونبکەمەوێ که مادام نەخۆشی یەکە و فایرۆسەکە ھەییە و ئەگەر کەمیش بیت پیویستە وەزارەتی تەندرووستی و وەزارەتە پەییوەندارەکان بە کاری خۆیان ھەلبستن. نەک پۆلیس و ئاسایش. چونکە بێجگە لە چارەسەر و بەرگری ھەر کاریکی تر نابیتە چارەسەری ئەم دیاردەییە. ئەو ھەش بە ئامادەکردنی داوودەرمانی پیویست و وشیارکردنەوێ خەلک لەم نەخۆشی یەو دانانی تیمی پسیۆپۆر بۆ خویندنگا و شوینە گشتیەکان بۆ شیکردنەوێ ئەم نەخۆشیە. چۆنیەتی مامەلەکردن لەگەل خەلکی تووشبوو.

چونکە تووشبووانی ئەم فایرۆسە و ئەم نەخۆشی یە. پیویستیان بە چارەسەر و دەرمانە وەک ھەر نەخۆشیکی تر نەک پێشیلکردنی مافەکانیان. وه بە ھیچ شێوێیەک لە ئەوروپا و وولاتە پێشکەوتووکان ئەم نەخۆشانە لە کۆمەل دور ناخرینەوێ. بەلک و تەنھا تووشنەبووکانە لە ھەلس و کەوت لەگەل تووشبووان ووشیار دەکرینەوێ.

ئەم فایرۆسە گواستەنەوێ لە یەکیک بۆ یەکیکی تر زۆر ئاسان نیە. دەتوانیت لە گەل نەخۆشیکی تووشتوو بخۆی و بخۆیتەوێ. پیاسە بکەیت و لەگەلی بزیت و تەوقەیی لەگەل بکەیت و تەنانەت ماچیشی بکەیت بۆ مەترسی. تەنانەت نەخۆش لە ژیر چاودییری دکتۆر مندالیشی دەبیت. تەنھا لە ھەندئ حالەتی تاییبەتیدا دەبیت راجاوی ئامۆزگاریەکانی دکتۆر بکەیت لە مامەلە لەگەل نەخۆشدا.

جیگای بە بێر ھینانەوێیە که کاری خەوتن لە گەل تووشبوواندا تەنھا ھۆیەکە. ھۆیەکانی تر وەک و دەرزێ لیدان و خوین بەخشین و مندالبوون و زۆر ھۆی نەزانراوی تر. تەنھا بە پوونکردنەوێ ووشیارکردنەوێ ھاوولاتیان چارەسەر دەکریت.

ھەول دەدەم لە جاریکی تر ھەنئ لە نیشانەکان و شیوازی خۆپاراستن بھەمە پوو. بۆ ھەر پرسیاریک و پوونکردنەوێ بەبئ دوودلی ئامادەیی ھاوکاری ھەموو لایەکم.

تییینی من لە سویرا خاوەنی برۆنامەیی ووتنەوێ وانەیی شیکردنەوێ و خۆپاراستن لەم نەخۆشی یە ئەم وینانەیی سەرەوێ یەکیکە لە و وانەیی که بۆ خەلکی کورد و عەرەبی ھاتووی سویران که ھیشتا زمان نازان
که من سالانە چەند جاریک وانەیان پیدەلیم.